

Jaarverslag 2017

Inhoud

Voorwoord

1. Bestuur

- 1.1 Algemeen Bestuur
- 1.2 Dagelijks Bestuur

2. Presentie en ontmoeting

- 2.1 Taakgroep Kerk & Samenleving
- 2.2 Taakgroep Missionaire Presentie

3. Oecumenische ontmoetingen

Bijlagen:

- bijlage 1: overzicht aangesloten kerken op 31 december 2017
- bijlage 2: samenstelling Algemeen Bestuur op 31 december 2017

Voorwoord

Voor u ligt het inhoudelijke jaarverslag van de Raad van Kerken Amersfoort over 2017. We denken dat het een goede indruk geeft van wat wij gedaan hebben.

Belangrijk feit in het verslagjaar is de actualisering van het bestaande Beleidsplan voor de periode tot 2020 (dat kunt u vinden op de website. <http://www.raadvankerkenamersfoort.nl>). Dat beleidsplan kunt u ook op de website van de Raad van Kerken aantreffen. Er is er een apart financieel jaarverslag over 2017; dat is te vinden op de website www.raadvankerkenamersfoort.nl.

Met ons oecumenisch werk in Amersfoort hebben we in 2017 iets willen waarmaken van onze missie om één levende geloofsgemeenschap te zijn die zich in dienst wil stellen van de plaatselijk samenleving. Kernwaarden voor ons in 2017 waren - en zijn steeds opnieuw - Presentie en Ontmoeting.

Josephine van Pampus, voorzitter
Wiebo Spoelstra, vice-voorzitter

september 2018

1. Bestuur

1.1 Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Raad van Kerken Amersfoort bestaat uit vertegenwoordigers van de aangesloten kerken (zie voor een overzicht de bijlage 1 en 2). In 2017 werd vier maal vergaderd, steeds in een ander kerkgebouw. Een vertegenwoordiger van de kerk waar het bestuur te gast is, gaf een presentatie.

Naast het geloofsgesprek staan de activiteiten op de verschillende werkvelden op de agenda, aangedragen vanuit de Taakgroepen of ingeleid door een gast. Verder wordt actuele informatie gegeven vanuit de verschillende kerken.

Met een avondgebed – zo mogelijk in de kerkzaal -wordt de vergadering afgesloten.

Onderwerpen van gesprek waren bijvoorbeeld:

- Actualisatie van het Beleidsplan

Het AB heeft een geïnventariseerd welke nieuwe activiteiten moeten worden ondernomen en welke activiteiten minder nuttig zijn.

Vervolgens is een geactualiseerd Beleidsplan voorbereid en vastgesteld door het AB. Dit kunt u vinden op onze website <http://www.raadvankerkenamersfoort.nl> .

- Gesprek met Diederiek van Loo, verbonden aan De Zwaan, pioniersplek van de PKN

De Zwaan is een PKN “pioniersplek” met Lutherse roots. Het gebouw is genoemd naar de zwaan in de toren. De gemeente werd te klein. Daarom moesten nieuwe netten worden uitgezet.

Iedere zaterdag is er een programma van een uur. Afwisselend wordt aandacht gegeven aan: maatschappelijke thema's – huisvesting van vluchtelingen, Amnesty, voltooid leven -, viering, muziek – er is een mooi orgel - en kunst. Er is bijvoorbeeld ook aandacht voor Allerzielen, de Kerkennacht.

De Zwaan heeft geen vaste gemeente meer, geen gemeenschap; er is een vaste kern van 15 personen met steeds wisselende bezoekers. Steeds moeten nieuwe contacten worden gelegd; kwaliteit worden gebodenbieden; snel reageren is nodig.

- Inhoudelijk gesprek, naar aanleiding van de jaarlijkse Week van de Eenheid in januari 2018

De eerste missie van de RvK is geloofsdialoog. De bekende theoloog Erik Borgman zei:

“Zonder de ander ben je als kerk niet compleet”.

“Toenadering begint met elkaar laten weten wat jou zo ter harte gaat in kerk en geloof. Niet om te overtuigen, wél om te getuigen.”

Aan de hand van de vraag is: wat maakt jou belangrijk voor de ander? wisselden de leden van het AB visies uit.

- Geestelijk verzorging in verpleeg- en verzorgingshuizen in Amersfoort

De vraag rees of er voldoende aandacht is voor geestelijke zorg. Daartoe is een eerste inventarisatie gemaakt en een commissie heeft gewerkt aan de organisatie van een avond voor alle betrokken geestelijke verzorgers.

- Ruimtevieringen

Speciale vermelding verdient het overleg met vertegenwoordigers van de Ruimteviering (een oecumenisch initiatief, ontstaan in 1982, dat functioneert onder de vlag van de Raad van Kerken Amersfoort) met het Algemeen Bestuur in januari 2017. Karakteristiek voor de ruimteviering is beweging.

Sinds januari worden de AB-vergaderingen bijgewoond door een vertegenwoordiger van de Ruimteviering.

In 2017 konden we de Kerk van de Nazarener noteren als lid van de Raad van Kerken. Jammer genoeg konden ze nog geen afgevaardigde vinden.

1.2 Dagelijks Bestuur

In het Dagelijks Bestuur traden behoorlijke wijzigingen op:

- Op 15 maart 2017 overleed plotseling Teun Petrusma. Teun heeft zich jarenlang ingezet voor de Raad van Kerken-Amersfoort, als vice-voorzitter en later als penningmeester. In Teun verloren we een waardevol mens en bestuurder.
- We kregen een nieuwe voorzitter en vice-voorzitter: Josephine van Pampus¹ en Wiebo Spoelstra². Dit duo-voorzitterschap trad in de plaats van het drukke voorzitterschap van Machiel van der Giessen die in 2016 een beroep aannam naar Krimpen aan de IJssel.
- Rita Hunink nam de taken op het gebied van Missionaire Presentie over van Marja Brak die ons AB verliet.

We zijn Teun Petrusma, Machiel van der Giessen en Marja Brak dankbaar voor het vele werk dat zijn gedurende jaren voor de Raad van Kerken hebben gedaan en voor wat zij hebben betekend voor Amersfoort.

Het Dagelijks Bestuur kwam zes maal bijeen, besprak dagelijkse zaken, bereidde de vergadering voor van het Algemeen Bestuur, gaf uitvoering aan de genomen besluiten en sprak over de bemensing van Dagelijks en Algemeen Bestuur.

2. Presentie en ontmoeting

2.1 Taakgroep Kerk & Samenleving

De Taakgroep heeft in 2017 zes keer vergaderd. Daar kwam een keur aan onderwerpen aan de orde, waaruit we de volgende willen noemen:

- **Aandacht voor vluchtelingen en statushouders**

Het aantal vluchtelingen naar Amersfoort is drastisch verminderd.

Wel blijft onverminderd behoefte aan woningen voor statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning).

Ook financiële steun voor gezinshereniging blijft nodig (de kerken participeren in de Stichting Voorzieningsfonds Vluchtelingen Eemland).

- **Nieuwe website 'Amersfoort geeft thuis'**

Veel mensen willen hulp bieden aan vluchtelingen en asielzoekers. Om het aanbod van vrijwilligers goed af te stemmen op de vraag naar vrijwilligers heeft het Amersfoorts Platform voor Levensbeschouwingen & Religies samen met de Raad van Kerken Amersfoort, Gastgezin Amersfoort en Indebuurt033 de website 'Amersfoort geeft thuis' ontwikkeld.

Omdat er wachtlijsten zijn voor taallessen onderzoekt 'Amersfoort geeft thuis' of er mogelijkheden zijn voor dagbesteding en/of taalcursussen voor vluchtelingen.

Contacten zijn gelegd met vertegenwoordigers van migrantengroepen. Er was bijvoorbeeld

¹ Josephine van Pampus is voorzitter vanaf 1 februari 2017, ze is al langer lid Algemeen Bestuur en is pastoraal werker van de RK parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort.

² Wiebo Spoelstra is vice-voorzitter vanaf 1 oktober 2016, is al langer lid Algemeen Bestuur als afgevaardigde van de PGA (Protestantse Gemeente Amersfoort).

een nuttig gesprek met de vertegenwoordiger van de Mahber Selam, de vereniging van Eritrese en Ethiopische mensen in Amersfoort (die kerk houdt in de Adventkerk op zaterdagen). Zeker de ouderen onder hen hebben behoefte aan contacten. Zie ook www.amersfoortgeeftthuis.nl

- Uitdeling paas- en kerstbroden in het Asielzoekerscentrum

Ook dit jaar deelden leden van de Taakgroep paas- en kerstbroden uit aan gezinnen in het AZC.

- Aandacht voor Sociale Basisinfrastructuur (SBI)

In de gemeente is de Sociale Basisinfrastructuur (SBI) opnieuw ingericht. Daarover is intensieve discussie geweest. De coördinerende organisatie Indebuurt033 heeft buurtplannen opgesteld. Er zijn diverse subsidiemogelijkheden voor burgerinitiatieven. Ook kerken kunnen daar een beroep op doen (daarvan zijn al voorbeelden). Zie www.indebuurt033.nl

- 22 mei gesprek met wethouders (Sociaal Platform)

Met de wethouders Imming en Tigelaar heeft een delegatie van de Raad van Kerken Amersfoort gesproken over actuele thema's zoals eenzaamheid, de positie van vluchtelingen, de Sociale Basisinfrastructuur (SBI) en de plaats van de kerken daarin.

- Gesprekken met politieke partijen

De Taakgroep voerde gesprekken met leden van de fracties uit de Gemeenteraad. Gespreksonderwerpen waren: de SBI, het vraagstuk van de eenzaamheid, armoede en integratie.

- 22 april Diaconale actie Rozen uitdelen

Ook dit jaar was er weer een Diaconale Dag. Vrijwilligers van 20 kerken deelden bij winkels rozen uit. Niet om zelf te houden maar om door te geven aan iemand die een steuntje in de rug kan gebruiken.

- 20 mei Bijeenkomst Hoe maken wij onze kerken groen

Samen met de kerken De Inham en de Johanneskerk organiseerde de Taakgroep een bijeenkomst voor alle kerken in Amersfoort. Sprekers vertelden wat kerken doen op klimaatgebied: in de onderhandelingen over het wereldklimaatakkoord, de handvatten die kerken bieden (bv. de PKN) en de concrete projecten van kerken, ook in Amersfoort. Geïnteresseerde Amersfoortse spraken af elkaar regelmatig te ontmoeten om van elkaar's ervaringen te leren.

- Actie Vakantiegeld Delen

In 2017 organiseren de diaconieën van de PGA en Hoogland/Amersfoort-Noord voor de 14^e keer de actie Vakantiegeld Delen. Een initiatief dat ook open stond voor andere kerken. PKN-kerken, Voedselbank, Kledingbank, Inloophuizen, en de Wijkteams hebben namen en adressen doorgegeven van mensen die niet de financiële middelen hebben om op vakantie of een dagje uit te gaan. Er werd in 2017 een recordbedrag opgehaald van ruim € 52.000, waarmee 145 adressen konden worden gesteund.

- Schuldhulpmaatje

In 2017 heeft SchuldHulpMaatje Amersfoort – een project waarin de Raad van Kerken participeert - beduidend meer hulpvragen ontvangen; in totaal 93. Een kwart daarvan is jonger

dan 25 jaar. In het voorjaar zijn acht nieuwe maatjes opgeleid. Het team van schuldhulpmaatjes staat klaar om mensen te ondersteunen die moeite hebben met het op orde houden van de administratie of (beginnende) schulden hebben. Zij geven ook nazorg als de schuldhulp is afgerond.

Voor meer informatie over Schuldhulpmaatje zoals nieuwsbrieven, jaarverslag en financiën lees : www.shm-amersfoort.nl

2.2 Taakgroep Missionaire Presentie

In deze taakgroep heeft er een wisseling van bemensing plaatsgevonden in 2017. Marja Brak, verantwoordelijke vanuit het DB is opgevolgd door Rita Hunink. De voorzitter, Kees Hogendoorn is in januari afgetreden. Gerrit Gunnink volgt hem als voorzitter op. De taakgroep heeft drie vergaderingen gehad in 2017 en de volgende activiteiten georganiseerd en beslissingen genomen:

- GVO (godsdienstig vormingsonderwijs) op openbare basisscholen

Het (volledig gesubsidieerde) vormingsonderwijs voor - gewoonlijk - de hoogste groepen van het openbaar basisonderwijs heeft vijf poten: RK, protestant (PCGVO), humanistisch (HVO), islamitisch en hindoeïstisch.

De RvK-A heeft de rol van zendende instantie en geestelijk onderdak voor de vakdocenten enerzijds (spirituele ondersteuning) en het promoten van PCGVO anderzijds. Landelijk gezien wordt op helft van de Openbare Basisscholen door 25.000 leerlingen godsdienstig onderwijs gevolgd. Er is dus nog veel te winnen.

Het promoten van het godsdienstig vormingsonderwijs is een erg lastig gebied, zo wijst de ervaring uit. Het heeft niet alleen met de vraag van ouders te maken, maar ook met de 'gunfactor' van de schooldirecteur. De volledige subsidiering is een goede aanleiding om het wel te blijven proberen.

- Momentum

Sinds 2014 is de Sint-Joriskerk op zondagmiddag geopend voor toeristen en winkelend publiek. Periode: medio mei t/m medio oktober. Twee keer per middag vindt 'Momentum' plaats, een liturgisch moment van 20 minuten met veel muziek, in het koor van de kerk. De middagen draaien op een groot aantal vrijwilligers en tal van (semi)professionele musici werken belangeloos mee.

Het bezoekersaantal vertoont een stijgende lijn. Zo kwamen er in 2017 4150 mensen in de kerk en woonden er 488 het Momentum bij.

- Website geloven033.nl

De RvK-A heeft een eigen website voor Amersfoorters die op zoek zijn naar God, geloof of kerk. Deze dient voornamelijk ter ondersteuning van de missionaire activiteiten van de Raad.

- Alpha-cursus

In 2017 heeft er een evaluatie plaatsgevonden over de zin dat de Alphacursus onder deze taakgroep valt. We hebben besloten of de band met Alpha geen permanent karakter te geven omdat veel kerken zelfstandig werken.

- Kerkennacht

In 2017 is er ook een evaluatie over deze activiteit geweest: Doelstelling niet gehaald wat betreft rand- niet kerkelijken. Jeugdprogramma idem. Als taakgroep stoppen we met het

coördineren van deze activiteit. Het staat uiteraard iedere individuele kerk vrij wél een KKN te organiseren maar dan niet meer onder auspiciën van de RvK-A.

- Kerkproeverij

Misschien is kerkproeverij een goed alternatief voor de Kerkennacht. In 2018 zullen de kerken met ervaring of belangstelling voor deze activiteit uitgenodigd worden en nav die bespreking zal de taakgroep zich beraden of deze activiteit meerwaarde beleeft aan coördinatie door deze taakgroep.

3. Oecumenische ontmoetingen

- Twee pastoresontmoetingen

Het is van belang dat de voorgangers in kerken en geloofsgemeenschappen in Amersfoort elkaar ontmoeten. In 2017 was er twee keer een pastoresontmoeting. Thema's waren: Kerkproeverij en "Waar kerken kunnen participeren/helpen in het bondgenotenoverleg van Amersfoort".

- Kamerbede 13 maart

ChristenUnie, het CDA en de SGP samen met de Raad van Kerken organiseerden een Kamerbede. Thema was "Tel je zegeningen; de stemming in een bezorgd land." De bijeenkomst was bedoeld als een bezinningsmoment en was allerm minst bedoeld als een stemadvies.

- Jaarlijkse Kroonbede op 18 september

Op maandagavond, 18 september, de avond voor Prinsjesdag, werd de jaarlijkse 'Kroonbede' gehouden. Dat is een bijeenkomst waar gebeden wordt voor stad en land. De organisatie is in handen van Raad van Kerken Amersfoort, CDA, ChristenUnie en SGP. Bernadette van Dijk, straatpastor in Amersfoort, hield een korte overdenking 'Omzien naar de ander'.

- Vespers

Vanaf 2002 organiseert de Raad van Kerken Amersfoort vespers. Zes keer per jaar op zaterdagmiddag om 17.00 uur: een moment van rust en bezinning in de Sint-Joriskerk. Bezoekers komen uit allerlei kerken, maar ook mensen zonder kerkelijke binding lopen binnen. De vespers hebben de sfeer van een Engelse Choral Evensong en duren ongeveer drie kwartier. Naast het St.-Joris kamerkoor werken regelmatig de Bergkerkcantorij, Capella Amersfoort, het Katholiek Kamerkoor Amersfoort en Vocaal Ensemble Vocht mee.

- Ruimtevieringen

Zoals hiervoor al vermeld, had het AB een gesprek met de werkgroep Ruimteviering. Negen keer per jaar is er op de 3^e zondag van de maand in de Sint-Aegtenkapel, 't Zand 37, een oecumenische Ruimteviering. De Ruimteviering is geen gemeente, heeft geen vaste voorganger en draait helemaal op vrijwilligers. Er is een eigen website: www.ruimteviering.nl

- Platform voor Levensbeschouwingen & Religies

Eerder trad Christine Raven (PKN) terug. Ook Pieter Rookmaaker (parochie OLVA) beëindigde zijn lidmaatschap. Nieuwe leden namens de Raad van Kerken zijn geworden: Alke Liebich, predikant Johanneskerk, en Coen en Ruth van der Vliet, die als duo opereren.

Bijlage 1 Overzicht kerken, aangesloten bij de Raad van Kerken Amersfoort, op 31 december 2017

Protestantse Gemeente Amersfoort (PGA):

Adventkerk, Bergkerk, De Bron, De Brug, De Hoeksteen, Emmaüskerk, Fonteinkerk, Nieuwe Kerk, Sint-Joriskerk, Lutherse pioniersplek 'De Amersfoortse Zwaan'

Johanneskerk (Doopsgezind, Remonstrants en Vrijzinnig Protestants)

Protestantse Gemeente Hoogland/Amersfoort-Noord:

De Inham, Veenkerk

Oecumenisch:

Het Brandpunt, De Herberg

Onze Lieve Vrouw van Amersfoort (OLVA):

Heilig Kruis, Sint Ansfridus, Sint Joseph, Sint Martinus, Sint Franciscus Xaverius, Wijkherberg Heilige Geest

Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt (GKV):

De Lichtkring, De Horsten / Emiclaer, Boogkerk, De Laak, De Schaapskooi, De Kandelaar, Martuskerk, Westerkerk

Nederlands Gereformeerde Kerk (NGK):

NGK Amersfoort-Noord, NGK Amersfoort-Zuid

Christelijke Gereformeerde Kerk

Evangelische Gemeente De Ark

Korps Leger des Heils te Amersfoort

Orthodoxe Parochie Amersfoort

Oud-katholieke Parochie van de H. Georgius

Kerk van de Nazarener

Bijlage 2: Samenstelling Algemeen Bestuur Raad van Kerken Amersfoort, op 31 december 2017

Dagelijks Bestuur:

J. (Josephine) van Pampus	Voorzitter, lid van het DB, afgevaardigde Parochie OLVA
W. (Wiebo) Spoelstra	Vice-voorzitter, Lid van het DB, afgevaardigde namens de PGA
K.J. (Kees) Hummelen	1 ^e Penningmeester, lid van het DB
H.K. (Huib) Klamer	Secretaris, lid van het DB, portefeuillehouder voor Taakgroep Kerk & Samenleving
H. (Rita) Hunink-Sterken	Lid van het DB, portefeuillehouder voor Taakgroep Missionaire Presentie

Algemeen Bestuur:

I.W.M. (Irene) Vriens	Afgevaardigde Parochie OLVA
R. (Rob) van der Laan	Afgevaardigde Prot. Gem. Amersfoort-Noord/Hoogland
A. (André) Dijkshoorn	Afgevaardigde Oud Kath.Parochie H.Georgius
L. (Lydia) Janssen	Afgevaardigde Oud Kath.Parochie H.Georgius Secundus
F. (Freddy) Gerkema	Afgevaardigde Ned Geref. Kerk Amersfoort-Noord Secundus
W. (Wim) van Rijnsouw	Afgevaardigde Ned. Geref. Kerk Amersfoort-Zuid
H.G. (Hetty) van Berkum	Afgevaardigde classis Geref.Kerk (vrijgemaakt)
G. (Gerrit) Gunnink	Afgevaardigde classis Geref.Kerk (vrijgemaakt)
M. (Margriet) Hogetoorn	Afgevaardigde Leger des Heils, korps Eemland
R. (Retze) Faber	Secundus
N.L. (Nanny) Benjamins	Afgevaardigde Evangelische Gemeente De Ark
W. (Wouter) van Dam	Afgevaardigde Christelijk Gereformeerde Kerk
P. (Phina) Ruiter	Afgevaardigde Christelijk Gereformeerde Kerk Secundus
S.E. (Susien) Lenselink	Afgevaardigde DoReVp (Doopsgezinden, Remonstranten, Vrijzinnig Protestanten)
H. (Hans) Wels	Afgevaardigde DoReVp Secundus
S. (Serafima) Kitanova	Afgevaardigde Orthodoxe Parochie Amersfoort
A. (Ate) Blaauw	Afgevaardigde Nieuw Apostolische Kerk
G. (Gerard) van der Werf	Secundus